

bolj dragoceno. Skoraj gotovo bi bil uspeh mar-
sikatere bitke še izdatnejši, če bi ne bil so-
vražnik prehitro poučen o naših namerah.

Najbolje bi bilo, da si vzame vsakdo naprej, da se ne briga za take stvari. Pospešiti ali zadržati takega gibanja ne more. Gotove sodbe o namenu ne morejo dati niti vojaški krog, tem manj še laji. Zakaj bi se tedaj ukvarjali s stvarmi, ki jih ne razumemo? Zastonj se trudijo vojaška oblastva, da varujejo tajnost. Ali kaj to pomaga, če prebivalstvo vse te namere vedno prekriza? Zlasti bi bilo potreba velike opreznosti pri takih poročilih pri otrocih in ženah, jim prepoovedati, sa to začinjati ali o tem dalje govoriti. Patači na javnih mestih ali v gostilnah naj bi se o tem ne govorilo, akoravno je težko si pridržati interesantno poročilo. Nemški vojak se ne mora samo biti za domovino temveč mora tudi znati molčati, ali naj ne zamore nemški meščan najmanj slednjega?

Pisma iz bojnega polja.

(Izvirni dopisi).

Uničenje letalnega stroja „Città di Ferrara.“

Prijatelj našega lista, spodnještajerski domačin nam piše iz Lussina z dnem 9. junija 1915 :

Včeraj zjutraj ob 6. uri so si skuhali Italijani tukaj polento! Slučaj je bil ta-le: Ob 3 uri 30 min. se je opazilo zrakoplov (italijanski) v smeri proti Reki. Bombardiral je torpedne tovarne in kolodvor. Nato je obiskal lep kos Dalmacije ter jo mislil potem pobrisati čez Lussin v blaženo deželo polente. Pa tukaj ga je zadela zaslužena usoda. Eden naših letalcev ga je prehitel in takoj pozval, naj se uda. Svedo poletanjri niso Rusi, da bi takoj dali roke kvišku, pa so začeli streljati s strojno puško na letala ter ga tudi nekoliko poškodovali. Tega pa je razjezilo, pa mu je takoj dal eno vročo v trebuš in takoj so švignili plameni več sto metrov visoko iz njega. Naše torpedovke so bile takoj na licu mesta in rešile iz vode 2 oficirja in 5 mož, med temi 2 ranjenca na opeklinah, dva oficirja sta se pa že potopila. Zrakoplov je bil nad 63 m dolg in 17 m v premeri. Bil je krasen prizor iz trdnjave v čistem jutranjem zraku, moj prvi te baže v tej vojni. Vjetnike so preboleli v uniforme naših mornarjev in jih prepeljali v Polo. Naš letalec prišel je srečno v Lussin, popravil poškodbe v pol uri in odletel v Polo. Med delom so ga obsipale tukajšnje dame z venci in cvetkami, ki si jih bode gozovo tudi hranil v spomin, kakor tudi mi ves prizor. Pozdrave Ptujčanom!

三

n čast kmetski ženi
leta 1915

Kmetica, ta močna, krepka ženska, redite-
ob deljice vseh svojih otrok, tovarišica v delu in
o okoli trpljenju svojega moža, najzvestejša in najna-
rmo, s ravnej hčerka matere zemlje: letos se je
ilke, suvrstila i ona v svetovno borbo
joči ne za bitje in nebitje domovine. Zि-
pridejoma je šla polagoma h koncu; led, sneg, vodovje
odvorilje počasi skopnilo; in potem se je morallo z
ispuščati opato, plugom in obrano ter vsem drugim pre-
skih za izkušenim orojem vrt, polje in vinograd ob-
Toda žal, da

drug. Mož ali odrašeni sinovi se bijejo kje s Srbi
ajo vsele ali Rusi, tako da primanjkuje na vseh koncih
edinoj krajih delavnih moških rok. Nevedni bali so
i vojnise vsled tega, da bode izostala blagoslovljena
teraj jeletna žetev; kajti kdo za božjo voljo naj bi
im lju-prezvel težko delo obdelavanja zemlje? — Kdo?
oda ne! Ejj, kmetica! Ne šmin kana, edno-
lužujejo stava, krepka kmetica! Kmetica, o
si ne-katere neokretnosti zbijajo fine, hitre mestne
em ve-dame ob vsaki priliki svoje šale, ki v počasni
n kraj, hoji v svojih žuljavih rokah namesto modernega
ridobile muha košaro z zelenjavjo ali jajci na sejmische
tri. Po primaš; kateri se prefini gospodeki na pešpotu
velika, zaničljivo smehljajo in ki se v občevanju z
otovega ljudmi prav odkritosčeno vede. Ja, na pešpotu
ico polo pa cestah mesta, to je že res! Obiščite jo
aja, ki pa eukrat na njenem domu! Ja, sledujejo jo od
om luđ ranega jutra do poznega večera v živinskem
vedno hlevu, na dvorišču, v kuhinji, na polju, na gnoci-

nem vozu; in čutili bodete ali sveto spoštovanje, ali pa vam primanjkuje vsak čut za človečansko velikost. Kajti res je nekaj veličastnega, biti v svetovnem gospodarstvu tako zanesljivo in neutrudljivo kolesce.

In vi fini, dobro oskrbljeni gospodeki in ve damce, vi ste lahko pomirjeni; v jeseni prinesle bodejo njive in vinogradi ravno tako žetev, kakor da bi živel i v najsočnčatem miru. Zato že skrbi kmetica, pa če ji poteka kri iz prstov. Vi pa smete potem po žetvi vživati zopet prilastičarju ali v kavarni fini, beli kruhek. Tudi pri obedu, k dobro dišeči pečenki vam ne bode primanjkovalo belega, dobrega kraha. Zato skrbi že kmetica, ta najzvestejša hčerka matere zemlje. S. („Mitteilungen des Vereines Südmark“).

Razno.

Cenjeni naročniki naj oprostijo, ako pride list zdaj pozneje. Naša kriyda to ni. Vsled vojne je železniški in poštni promet tako omejen in predugačen, da prihajajo vsi listi zakasnjeno. Kar je v naših močeh, se bode gotovo storilo, da dobijo cenj. odjemalci „Štajerca“ pravočasno.

Prebiranje 43 do 50-letnih črnovojnikov.
D u n a j. C. k. korespondenčni urad poroča: Črnovojniška dolžnost se je vrnila do 50. leta. Popisati se morajo zato črnovojniki od 43. do 50. leta. Priprava za poznejše prebiranje črnovojnikov, ki pridejo v poštov, bo zahtevala precej časa in se zdaj izvede. Vsi tisti, ki so rojeni v letih 1865 do leta 1872 in tisti letnikov 1873 in 1874, ki so po dosedanjih postavnih predpisih predčasno izstopili iz črnovojniške dolžnosti in ki so zdaj zopet podvrženi črnovojniški dolžnosti, se morajo v svojem bivališču, ko se proglaši dotedni razglas, priglasiti pri občini, oziroma pri magistratu. Nova določila o priglasitvi, posebno o zglašilnih rokih in o izjemah o zglašilni dolžnosti so razvidni iz razglasov. Priglasiti se morajo tako tisti, ki so že služili kakor tudi tisti, ki niso služili, ker bosta pri prebirjanju, ki se vrni pozneje, obseženi ob kategoriji. Nova postava o črnovojniški dolžnosti določa, da tisti, ki so še pred 19. letom starosti prostovoljno vstopili v skupno brambno silo, izstopijo iz črnovojniške dolžnosti koncem tistega leta, v katerem dopolnijo svoje 47. leto. To določilo naj se tako tolmači, da je v tem oziru merodajna edino okoliščina, če je pred svojim 19. rojstnem dnem bodisi kot enoletni prostovoljec ali če je služil redno službeno dobo, prostovoljno vstopil v skupno brambno silo. Medrojen je dan asentiranja. Priglasiti se morajo tako avstrijski kakor tudi tisti ogrski črnovojniki, ki bivajo v Avstriji, priglasiti se pa za zdaj še ni bosensko-hercegovskim obvezancem. Končno se še pripomni, da gre le za pripravo svoječasnega prebiranja zgorajšnjih črnovojniških letnikov, prebiranje in vpoklicanje se izvede pozneje.

Vojno zavarovanje. C. k. namestništvo nam piše: Vojno zavarovalno akcijo pomožnega zaklada za vdove in sirote je pospešilo c. kr. namestništvo za deželno brambo na posebno učinkovit način s tem, da se je priznala zakladu za vdove in sirote za predplačila, ki se dajajo na državni vzdrževalni prispevki v svrhu vplavljanja vojnih zavarovalnih premij, pravica iztrijanja v smislu § 7 zakona o vzdrževalnem prispevku z dne 26. decembra 1912. Po teh v odloku c. kr. ministerstva za deželno brambo z dne 5. januarja 1915, odd. XVII št. 9322 zapopadenih odredbah je pomožni zaklad za vdove in sirote v stanu, omogočiti vsaki rodbini, ki uživa dr-

klada v Gradcu, Kaiserfeldgasse št. 19 (Grazer Selbsthilfsverein).

Pobeg vojnih vjetnikov iz jetnišnic. C. kr. okrajno glavarstvo nam piše: Prebivalstvo se s tem živo opozori, da je dolžnost vsakega patrijotično mislečega državljanja, po vseh močeh si prizadevati, da se pobegli vojni vjetniki najdejo in izroče najbližnjemu orožniškemu poveljstvu, oziroma da je vsako poročilo o takšnih osebah nemudoma naznaniti bližnjemu oblastvu. Prebivalstvo se svari pred takšnimi pobeglimi vojnimi vjetniki, ki najbrž ogledujejo in pozvedujejo, in se posebno opozori na to, da bi se moral vsakdo, ki bi takšne, pobega sumljive podpiral, jim dajal pomoč, (prenočeval itd.) na jstrožje kaznovati. Posebno velja to za gostilničarje, ki imajo ne glede na te zakonite posledice in zaradi prestopka proti predpisu o zglasenju pričakovati, da se jim odvzame gostilniška obrtna pravica. Prebivalstvo se tudi svari, vojnim vjetnikom civilno obleko prodajati ali darovati, ker se jim s tem pobeg olajša, torej s tem storiti kaznljivo dejanje.

Sladkor. Uradno se razglaša, da so popolnoma neosnovane vse vesti, da bo zmanjkalo sladkorja ali da se bodo cene znatno zvišale. Zaloge sladkorja so tako velike, da popolnoma zadoščajo in bo vlada z vso eneržijo nastopila proti poskusom neopravičene podražitve. Tudi se bo preprečilo vsako zbiranje zalog. Za slučaj, da v kakem kraju nastopi začasno pomanjkanje sladkorja, je preskrbljeno, da dobe za konsum prihodnjih štirih tednov občine dotočni sladkor in to s posredovanjem trgovinskega ministerstva.

Zakon o konfiskaciji premoženja izdajalcev.
Uradno se poroča: Število naših sovražnikov se je pomnožilo in monarhija mora svoje moći še bolj napeti, da se jim upre, mora pa tudi vse storiti, da zaduši, če mogoče s primerno ostrostjo vsako izdajalsko početje že v zarodku. Žrtve, ki jih doprinašajo zvesti državljanu, ne smejo priti v nevarnost ali pa celo postati brezuspešne, vsled zločinskih dejanj posameznikov. Radí tega je potrebno, da se odstrašilna moč zakona ojači in da se s kazensko odgovornostjo izdajalca združi tudi jamstvo za škodo, ki bi nastala državi iz njegovega zločina. To je temeljna misel cesarske naredbe, ki jo priobčuje uradna „Wiener Zeitung“. Kdor dezertira kot vojak k sovražniku, kdor dvigne v vojnem času po krivem svoje orožje proti avstro-ogrski monarhiji ali njenim zaveznikom, kdor služi sovražniku z vohunstvom ali sicer z dejanjem ali nasvetom, ta naj bo primoran odškodovati državo za svoj zločin. Zločinsko dejanje mora biti izdajalsko. Ni treba, da bi ravnal storilec v odkritem ali skritem sporazumi s sovražnikom. Izdajalec je tudi tisti, ki sicer nima s sovražnikom nobenih zvez, ki pa počenja dejanja, ki so za sovražnika koristna in ki podpirajo njegove vojne namene. To je glavni znak izdajalskega početja. Izdajalec je dolžan povrniti škodo, ki je nastala neposredno ali posredno iz njegovega početja. Povrh pristoja državi tudi primerna odškodina, ki jo naj določi sodnik. Da se državi povračilo škode zasigura, je pripustno konfiscirati premoženje obdolžence že tekom kazenske preiskave. Kazensko postopanje se vrši v vojnem času pred vojaškim sodiščem, po sklenjenem miru preide kompetenca na civilno kazenska sodišča. Čim je premoženje konfiscirano, izgubi obdolžence pravico, razpolagati z njim med živimi. Konfiskacija premoženja že umrlega izdajalca je dopustna le tedaj, če je bil izdajalec pravomočno obsojen in če premoženje dedičem še ni izročeno. Tozadevna končna odločitev nadalja v kompetenco višjega sodišča.

Občinski svet na Reki razpuščen. Vsled neprestanih sporov med županom Corossacom in občinskimi svetniki je ogrska vlada občinski svet na Reki razpustila ter odredila nove volitve.

V zadnjih 10 mesecih nas je življenje marta načesa naučilo, tako da lahko danes rečemo: navajeni smo, žalibog, že na vse: na poročila o uspehih in na poročila o neuspehih, na upanja na dvome, na nove vojne napovedi in preomilite zvestobe, na ranjence, na patrijotične manifestacije, na dejanja občudovanja vredne rabrosti, na strahotne pomorske katastrofe in eličastne goljufije vojnih liferantov, na 42-centimeterske topove, na okna brez zaves v želez-

niških vozovih, na veselje in na solze, samo draginje se nismo še mogli navaditi. In kar mili se nam stori, če vidimo, kako drugo ceno žive. Iz Nemčije in iz Monako vega, imamo v rokah jedilni list ene prvih restavracij. Kar strmeli smo! Cel obed, obstoječ iz jube, predjedi, pečenke s solato, močnate jedi in črne kave, velja — 1 marko 80 pfenigov, to je 2 K 16 vin! Beefsteak z jajcem velja 1 K 40 vin, garnirana dunajski zrezek 1 K 50 vin, belnši z gnjato 90 vin. Nam se ne zdi verjetno, da bi monakovski prvorazredni restavrat iz svojega doplačeval, samo da bi gostom postregel, mavelč da postreže poceni, ker pač meso in prikuho po primerni ceni dobri.

Lojalnost južnih Tirolcev. Italijanski poslanci južne Tirolske so izjavili tirolskemu cesarskemu namestniku, v imenu ogromne večine italijanskega prebivalstva neomajeno zvestobo tirolskih Italijanov cesarju, cesarski hiši in monarhiji. Poslanci so izrekli svoje zaničevanje nad potetjem od prostožidarjev zapeljane Italije, ki naznana avstrijskim Italijanom osvoboditev, o kateri noče zvesti narod ničesar vedeti.

Zopet roparski napad. Posestnik in župan v Tristeldorfu Polanec prodal je telico in imel čez 400 kron denarja v denaricni. V Potocnikovi gostilni sedel je pri dveh vojakih, enemu korporalu in enemu infanteristu.

Plačal jima je še nekaj pijače in je potem odšel. Kmalu priletela sta vojaka za njim in mu pravita, da je v svoji denarnici neko njuno kartos shranil. Polanec pokaže denarnico; v tem hipu pa mu jo eden vojakov iztrga iz rok in oba zbežita z denarjem. Orožniškemu okrajnemu stražmojstru Braciču se je posrečilo, da roparja zasači in ju izroči vojaški sodniji. Sojena bodeta po prekem sodu.

Ministrska posvetovanja v Budimpešti. V ogrskem min. predsedništvu so se predvčerajšnjim vrsila zaupna posvetovanja, katerih so se od c. kr. avstrijske vlade udeležili min. predsednik grof Stürgkh, notranji minister baron Engel, poljedelski minister Ženker in trgovinski minister dr. pl. Schnuter, od kralj. ogrske vlade min. predsednik grof Tisza, notranji minister pl. Sandor, finančni minister pl. Teleszky, poljedelski minister baron Ghilany in trgovinski minister baron Harkany, kakor tudi c. in kr. vojni minister pl. Krobatin. Na tej konferenci so se posvetovali o vseh važnih vprašanjih, ki so v zvezi z uporabo letošnje žetve in z aprovizacijo armade in civilnega prebivalstva za časa letošnje žetve. Dosegli so principielen sporazum glede celega kompleksa vprašanj. Pri tem so se konstatirali, da se bo, če ne nastopijo nepričakovani elementarni dogodki katastrofalnega pomena, pokrila vsa potrebščina vojaške uprave in prebivalstva potom dobro premišljenih in strogo izvedenih odredb iz uspehov prihodnje žetve. Če bo letina dobra, bo vladu stremlila za tem, da bo preskrbela prebivalstva z večjo množino moke in krnha in pa z boljšo kakovostjo krnha.

Moštvo „Città di Ferrara“ v Gradiču. Pretekli četrtek zjutraj so pripeljali v Gradič rešeno posadko italijanskega zrakoplova „Città di Ferrara“, ki ga je 8 t. m. uničil naš mornariški letalni stroj „L 48“. Posadka obstaja iz dveh oficirjev in 5 mož. Nastanili so vjetnike v hiši, v kateri je dosedaj prebivala rešena posadka jeseni potopljenega podmorskega čolna „Curie“. Vseh 7 vjetnikov se je rešilo s tem, da so posakali iz gondole v morje, od koder so jih naši mornarji potegnili. Poveljnik ladje, linijski kapitan, je imel pri sebi 80 000 kron avstrijskega denarja. Ta svota je bila namenjena v to svrho, da bi za slučaj, če bi se moral neprostovoljno spustiti v naši državi na tla, poskušati ljudi podknipiti, da reši sebe in svoje moštvo. En oficir in en vojak, ki sta ostala v zrakoplovu, sta zgorela.

Rudarska industrija v Rusiji I. 1914. Po podatkih statistike pisarne Zveze montanskih industrijev ruskih so nakopali leta 1914 na Ruskem: 1 399 670 000 pudov (prod je 163 kg) premoga (1 1913. 1 352,310 000 pudov), antracita 311,310 000 pudov (1913 leta 291,480 000), skupaj 1.710.980 000 pudov (1.543 790 000 pudov), koksa so izdelali 277,420 000 pudov, (270,980 000 pudov). Po železnici so odpeljali: premoga 857,650 000 pudov (776,590 000 pu-

dov), antracita 248,900 000 pudov (254.780 000 pudov), koksa pa 157.900 000 pudov (166,070 000 pudov), skupaj 1.264,450 000 pud. (1.197 240 000 pudov). Dalje so odpeljali: rudo 297,730 000 pudov (450,010 000 pudov), sirovega železa 38.220 000 pudov (44.060 pudov), soli 37.320 000 pudov (38.880 000 pudov) in rečnega skrila 97,130 000 pudov (96.210 000 pudov).

Ubegla ruska vjetnika zopet prijeta. V bližini Maribora je žandarski stražmojster Rudolf Mohorič na cesti vstavil dva slabo oblečena človeka, ki nista imela nikakih izkazil. Aretiral ju je in ju peljal na orožniško postajo. Tam se je pokazalo, da imata artovanca pod zamazano civilno obleko rusko uniformo in izkazalo se je, da sta oba pobegnila iz tabora russkih vjetnikov v Feldbachu ter nameravala iti v Italijo. Eden teh ubeglih in zopet prijetih vjetnikov je generalstabni stotnik, drugi pa četovodja.

Izpred sodišča.

Preki sod v Ptaju.

Pretekli torek in sredo sodilo je v Ptaju grasko vojno sodišče, ki je obenem v zmislu tozadnevnega razglosa preki sod (Standrecht). Sodišču je predsedoval major Ernst Skallitzky, auditor je bil oberlajtnant dr. Maks Hendl, sodniki pa stotnika Otto pl. Kiesewetter in Maks pl. Aronstorff ter oberlajtnat Julius Klug; za zapisnikarja je deloval rezervni feldvebel Anton Zorko, za vojaškega obtožitelja oberlajtnant dr. Artur Wolf, za branitelja pa oberlajtnant dr. Heinrich Vaniček. Tožen je bil 30-letni infanterist

Valentin Sporer zaradi hudo dodelstva ropa, ki se pri prekem sodu kaznuje s smrtjo.

Stvar je bila sledeča: Dne 31. maja od 1. do 2. ure ponoči bil je posestnik Maceš v Krottendorfu pri Ptaju na cesti od enega vojaka in enega civilista napaden. Pobila sta ga na tla, ga težko ranila in mu oropala denarnico, v kateri se je nahajalo 144 kron denarja, nadalje niklasto ulo s srebrno verižico v vrednosti 14 kron in žepni nož. Roparski ta napad napravil je med prebivalstvom mnogo razburjenja. Orožniškemu stražmojstru Francu Dragošu se je končno posrečilo, dobiti glavnega storilca. Valentin Sporer je v gostilni Sagoršek preje pisančeval. Našil si je zvezde, tako da je nastopal kot korporal. Stari Maceš, oče go stilničarke, je plačal pijačo. Sporer mu je potem še neki ukradeni mantelj za 5 kron prodal. Pri tej priložnosti je videl Sporer, da ima starček precej denarja, ki ga je dobil pri prodaji svoje telice. Šel je s posestnikovim sinom Jožefom Kokom, ki se nahaja zdaj zaradi istega zločina v preiskovalnem zaporništvu. Potem se je izvršil roparski napad. Pri Sporerju, ki je spal v cerkvi sv. Ožbaldia, našel je orožnik pod štorkazkom oropano uro. Tudi se je po raznih pričah dognalo, da je Sporer večje svote denarja kazal ter jih deklinam za gotove usluge ponujal.

Oboženec se je jako spretno in hladnokrvno zagovarjal. Vsi njegovi protidokazi pa so se ponesrečili. Poleg tega je Sporer človek, ki je bil zaradi tatvine in ednakih zločinov že 18 krat predkazovan. Prše so vse obožilno zanj izpovedale. Vkljub temu, da se je šlo za njeovo življenje, tajil je oboženec z vsemi močmi in skušal na zvijaški način razpravo zavleči. Sodišču mu je dalo vsako priložnost, da se očisti težkega suma. On pa je le tajil in druge dolžil, katerih imena pa tudi ni mogel povedati. Redkokdaj se dobi toliko predznosti, kakor jo je imel ta človek. Edino med govorom njegovega zagovornika se je zjokal.

Razprava je trajala do večera. Po več kot enournem posvetovanju sodišča se je oboženec zopet v dvorano pripeljal. Predsednik je nato izjavil, da je razprava zaključena. Sodbo se ne izreče javno; pove se le oboženec v zaporu in pozneje jo vojaška oblast sama objava. Zato tudi mi o sodbi ne moremo ničesar poročati. Po zaključenih razpravah je obdolženec dejal: Jaz priznam, da sem bil poleg; gledal sem in čkal pri mostičku ter dobil zato 40 K. Rop pa sta izvršila zaprti civilist Kokol in neki korporal... Splošno se sodi, da je hotel ob-

toženec s tem razpravo zopet zavleči, kar pa bilo prepozno.

Upati je, da bode ta prva razprava preksoda v Ptaju na posamezne podivjane elemente, primerljivo učinkovala. Čas je rešen in preki ni nobena šala!

Gospodarske.

Zimska endivija. To vrsto solate zlasti radi je v jeseni in po zimi; ista nudi v kuhi in zelo dragocenimo. S sejanjem se iz praktičnih vzrokov ne zdi pa začetkom junija. Med 5. in 10. junijem se vrši pri manjši setevi, kateri sledijo v presledkih po tri tedne druge seteve. Približno 4 do 5 tednov pa setvi se sicer se da 5 vrst na gredu in vrstam 25 centimetra razdalje. Pri sajenju se zgornje konce listov nekolik skrajša, da se pri suhem vremenu toliko ne izlapa iz listja in se pospešuje rast. Pri suši se mora pridno zalivati in kadar so rastline dorasle, ob delu pomagati z zredčeno gnojnico.

V 6 do 8 tednih nekako rastline dorastejo in jih lahko ob suhem vremenu poveže, da postanejo trdji listi lepo beli. Pri mokrem vremenu povezana divija začne že v kratkem času gniti, ker ne more notranjem se nahajajoča voda niti odteči niti izlapa. Razsajanje burgundske repe (peße). Pese treba pravočasno razsadi, da postanejo vzasle rastne hitro krepke in se medsebojno ne ovirajo v razvratu. S tem neobhodno potrebnim delom je najboljše po datnem dežu že sedaj začeti, da se dajo rastlinice iz zemlje puliti.

Peso (rone) bomo v jeseni in po zimi za malzne krave neobhodno rabili. Ajda in vodna repa kot strniščna sadovina nevarnosti izdelkov. Radi izredno večjega pomena, ki ga ima koruzna izdelki sedaj za prehrano ljudstva, treba vedno znova opozarjati na to, da se mora skorito v zkoruši s koruzno moko jako skrbno ravnavati in shranjevati. Koruzna in njeni mlinski izdelki pri nemernem ravnanju in shranjevanju posebno lahko splesti in sicer koruzna moko še veliko prej kakor koruzo same. Razsajanje koruze je način, da se dobiti in smo tako izključno navezani na domačega pridelka. — Otto Brüder, stroki učitelj in vodja poizvedovalnega mesta za nasadovanje in krompirja pri c. kr. namestništvu.

Ravnjanje in shranjevanje koruze in koruzni izdelki. Radi izredno večjega pomena, ki ga ima koruzna izdelki sedaj za prehrano ljudstva, treba vedno znova opozarjati na to, da se mora skorito v zkoruši s koruzno moko jako skrbno ravnavati in shranjevati. Koruzna in njeni mlinski izdelki pri nemernem ravnanju in shranjevanju posebno lahko splesti in sicer koruzna moko še veliko prej kakor koruzo same. Razsajanje koruze je način, da se dobiti in smo tako izključno navezani na domačega gospodarstva — ki so potrebine za kritje potrebe za najkrajši čas. Ker je pričakovati, bo dovolj koruze na razpolago, zato pa tega je lahko opustiti v veliki kakor tudi v majhni trgovini vkljub koruze v množinah, ki bi se v slučajih zaostala za pridelko. Pichler, daja, lahko pokvarile. Vedno je pri prevzemjanju dobitka in koruzne moke, pri nakupovanju in pri polovanju paziti na to, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago, ki se shranjuje, zlasti v velikih množinah, se mora vedeti v svetlih, suhih prostorih in ne v predebelih plasteh, in se mora vedno pridno premesavati; ob primerenem opravljanju tega naravnega sušenja izgubi nepreveč vlažnost, da se dobarjava oziroma vporad vedno le dovolj posušeno, nepokvarjeno blago. Blago